

Cross-linguistic Analysis of Finite Raising in Persian

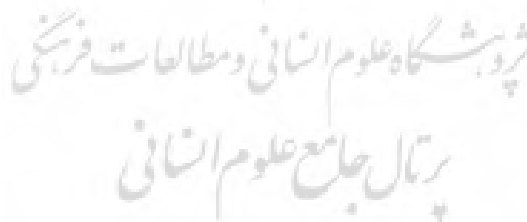
Vol. 12, No. 4, Tome 64
pp. 165-198
October & November 2021

Rezvan Motavallian Naeini*

Abstract

This article provides and examines empirical data from different languages showing that long A-movement of the subject of the embedded finite clause to the subject position of the main clause is indeed possible in many languages of the world. However all kinds of raising out of finite clause are not the same and have obvious differences from each other. In present article we introduce and account four kinds of finite raising including hyper raising, super raising further raising and copy raising in different languages. Finally we try to determine the position of Persian in cross-linguistic analysis of raising.

Keywords: Hyper raising, Super raising, Further raising, Copy raising, Persian

*Corresponding author: Assistant Professor, Department of Linguistics, University of Isfahan, Isfahan, Iran; *E-mail:* r.motavallian@fhn.ui.ac.ir,
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-2319-8414>

Received: 11 November 2017
Received in revised form: 22 December 2017
Accepted: 26 February 2018

1. Introduction

The possibility of raising out of nonfinite clauses has been approved generally. In fact because of the defectiveness of infinitives, it is impossible for the subject to be assigned case in such clauses. Subsequently, the embedded subject has to move to the subject position of the matrix clause to check its nominative case. Based on this view raising is not permitted out of finite clauses because the nominative case of subject can be checked in the embedded clause. In general, in the present article, we seek to find the answer to the question of whether it is possible to raise the subject of the embedded finite clause in Persian.

2. Literature Review

Those who deny the existence of raising structure in Persian (Hashemipour, 1989; Ghomeshi, 2001; Karimi, 1999; Dabir Moghaddam, 1369), provide evidences showing such structures in Persian are only some kind of topicalization.

First, the predicate in the embedded clause of raising is typically represented by a subjunctive form which is a kind of finite clause and it has tense and agreement features that enable it to license nominative case on its subject. Therefore, the subject NP/DP of the embedded clause assigned nominative case. Since there is no need for the embedded subject to move out of the subordinate clause, it can remain in situ. Second, there is no agreement between the matrix verb and the moved embedded subject, The subject agrees with the embedded verb in these cases. Furthermore, any other phrasal element from the embedded clause may move into the matrix clause in these. Based on these pieces of evidence, it has been argued in the literature that Persian lacks raising constructions.

Contrary to opponents' view, Darzi (1993) clearly distinguishes between the raising and control structures with arguments such as idiom chunks,

selective restrictions, the ambiguity of the scope of quantifiers, and negative polar elements. He also provides evidences with arguments such as the floating quantifiers, the distribution of the naked reflection-emphatic pronoun "xod", and the scope of the general quantifiers that such structures are the result of the raising of the subject to the subject position and in fact a movement to argument (A) position. (For more information, see: Darzi, 2010).

3. Methodology

To answer the question whether raising is possible in Persian, with the method of cross-linguistic analysis, we examine different types of raising out of finite clauses in different languages, Then the position of Persian language in this classification should be specified.

4. Results

This article provides evidence for an A-movement analysis of subject raising in Persian based on a number of tests, including , idiom chunk raising, scopal ambiguity , not changing the semantic reading despite of the passivisation of the embedded clause , etc.

5. Discussion

According to standard assumptions about Raising structures, Raising out of finite clauses, which have tense and agreement features and which are considered to be non-defective, is neither necessary nor permitted. However, contrary to this assumption, there are empirical data that show A-movement out of finite complement clauses is indeed possible in many pro-drop languages. But all kinds of these raising structures are not the same and have obvious differences from each other:

Hyper raising: The embedded subject in pro-drop languages cannot get case inside the finite clause, hence it stays active and raises into the main clause where its case and phi features valued. Then in hyper raising structures raised subject is in agreement with the verb of the main clause (Ura 1994).

Copy raising: Hyper raising and copy raising structures are identical in all crucial respects, with the main difference being that the pronominal resumptive copy is a full lexical pronoun in the latter languages, whereas it is a null pronoun in languages with Hyperraising.

Super raising: In this kind of raising, the NP/DP (the object of the sentence) passes from the position of the subject that has already been occupied and moves to the position of the subject of the higher clause, that is, the non-local argument position.

Further raising: In these constructions, the DP moves to the specifier of the embedded Tense, with which it agrees, and then satisfies the EPP in a higher position, where it gets its Case-F deleted. Contrary to hyper raising, the raised subject is in agreement with the verb of the embedded clause (Fernández-Salgueiro, 2005, 2008 & 2011).

6. Conclusion

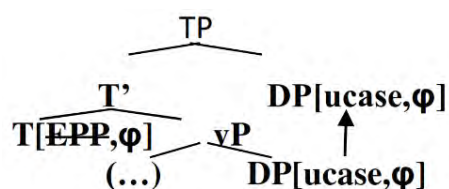
It is quite clear that the process of raising in Persian, like Galician, Spanish, Portuguese, European and Italian, is of the Further raising type, because in this language, as in the languages mentioned, the raised subject is not in agreement with the verb of the main clause.

ânhâ be-nazar mi-yâd (ke) e faghirbashan.

They to view dur-comes (that) poor be-3pl

‘They seem to be poor.’

In this construction, the DP moves to the specifier of the embedded Tense, with which it agrees, and then satisfies the EPP in a higher position, where it gets its Case-F deleted.

The lack of hyper raising structures in Persian can be attributed to the fact that multiple agree of phi features is not allowed in Persian. Regarding copy raising, the following example shows that there is no special rule of copy raising in Persian language to save the derivation from being crashed.

*Ali be-nazar mi-yâd (ke) u faghirbashe.

Ali to view dur-comes (that) hepoor be-3sg

‘Ali seems to be poor.’

Due to the lack of a special rule for copy raising in Persian, it seems super raising constructions could not be found in Persian too.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

دوماهنامه بین‌المللی

د ۱۲، ش ۴ (پیاپی ۶۴) مهر و آبان ۱۴۰۰، صص ۱۶۵-۱۹۸

مقاله پژوهشی

DOR: 20.1001.1.23223081.1400.12.4.1.3

تحلیلی بین‌زبانی از ساختار ارتقایی خودایستا

در زبان فارسی

رضوان متولیان نائینی*

استادیار گروه زبان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۱۲/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۸/۲۰

چکیده

وجود ساخت ارتقایی در بیشتر زبان‌هایی که گروه متمم‌نمای ناخودایستا برمی‌گزینند به اثبات رسیده است، چراکه اعتقاد بر این است که در بند ناخودایستا به سبب ناقص بودن هسته زمانی جمله پیرو، این هسته قادر به بازبینی حالت فاعلی نیست و فاعل جمله پیرو برای بازبینی مشخصه حالت خود مجبور به حرکت به جایگاه فاعلی بند بالاتر است. براساس این دیدگاه ارتقا از درون بند خودایستا به دلیل امکان‌پذیر بودن بازبینی حالت مجاز نیست. در پژوهش حاضر با به‌کارگیری داده‌های زبان‌های مختلف نشان داده می‌شود برخلاف این تصور، ارتقای فاعل به فاعل در برخی زبان‌ها از درون بند خودایستا نیز امکان‌پذیر است. البته ساخت‌های ارتقایی در زبان‌های دارای متمم خودایستا نیز کاملاً یکسان نیستند و با هم تفاوت‌هایی آشکار دارند. در پژوهش حاضر چهار نوع مختلف ساخت ارتقایی خودایستا اعم از فراررتقا، فوق‌ارتقا، بیش‌ارتقا و ارتقای کپی در زبان‌های مختلف و فرضیه‌های متفاوت درباره آن‌ها مورد مطالعه قرار می‌گیرد و در نهایت سعی می‌شود با توجه به شواهد موجود مبنی بر وجود ساخت ارتقایی در زبان فارسی، جایگاه زبان فارسی در این تحلیل بین‌زبانی از ساخت ارتقایی مشخص شود.

واژه‌های کلیدی: فراررتقا، فوق‌ارتقا، بیش‌ارتقا، ارتقای کپی.

E-mail: r.motavallian@fgn.ui.ac.ir

* نویسنده مسئول مقاله:

این پژوهش در قالب طرح پژوهشی شماره ۹۱۱۲۱۹ با استفاده از اعتبارات پژوهشی دانشگاه اصفهان انجام شده است. از معاونت محترم پژوهشی آن دانشگاه کمال تشکر و قدردانی را دارم.

۱. مقدمه

براساس رویکرد کمینگه‌گرا (Chomsky, 2000) بازبینی مشخصه‌های فای هسته‌ی زمانی با گروه اسمی فاعلی به بازبینی حالت ساختاری گروه اسمی منجر می‌شود و این امر باعث منجمد شدن گروه اسمی در جایگاه خود و مانع حرکت موضوعی آن می‌شود. اتخاذ این رویکرد باعث شده برخی زبان‌شناسان بدون درنظر گرفتن پارامترهای زبانی، به‌طور کلی وجود ساخت ارتقایی غیرموضوعی را مورد تردید قرار دهند و ارتقا را تنها از درون گروه‌های متمم‌نمای ناخودایستا امکان‌پذیر بدانند. در پژوهش حاضر سعی داریم با بررسی داده‌های زبان‌های مختلف و مطالعاتی که در این زمینه صورت گرفته امکان وجود ساخت ارتقایی غیرموضوعی و انواع مختلف آن اعم از فراررتقا^۱، فوق‌ارتقا^۲، بیش‌ارتقا^۳ و ارتقایی کپی^۴ و تفاوت بین آن‌ها را به تصویر بکشیم:

الف) در ساخت فراررتقا گروه اسمی ارتقایافته از جایگاه فاعلی بند درونه خودایستا، با فعل بند پایه مطابقت دارد. در این نوع ساخت، جایگاه زیرساختی فاعل جابه‌جا و جایگاه فاقد حالت فرض می‌شود. بنابراین فاعل بند درونه به‌منظور بازبینی مشخصه‌ی حالت خود به جایگاه مشخص‌گر هسته‌ی زمان در جمله پایه حرکت می‌کند (Ura, 1994).

ب) ساخت فوق‌ارتقا به‌منزله حرکت موضوعی طولانی درنظر گرفته می‌شود. در این حرکت که نوع دیگری از ارتقا از درون بند متممی خودایستاست درحقیقت گروه اسمی (مفعول جمله) از جایگاه موضوعی که قبلاً اشغال شده است عبور می‌کند و به جایگاه فاعل بند بالاتر یعنی به جایگاه موضوعی غیرموضوعی حرکت می‌کند. هرچند براساس نظر ریتری (۱۹۹۰) احتمال وجود ساخت فوق‌ارتقا به‌دلیل نقض کمینگی نسبی وجود ندارد، وجود چنین ساختی در زبان‌هایی که ساخت فراررتقا دارند به اثبات رسیده است و آن را با درنظر گرفتن چندین شاخص برای یک گروه تبیین می‌کنند.

ج) در ساخت بیش‌ارتقا فاعل ارتقایافته با فعل بند پیرو مطابقت دارد و فعل بند پایه همواره دارای تصریف پیش‌فرض سوم شخص مفرد است. در چنین ساختی مشخصه‌های فای هسته‌ی زمانی بند پیرو با مشخصه‌های فای گروه حرف تعریف متناظر می‌شود و مشخصه‌های فای هسته‌ی زمانی ارزش‌گذاری می‌شود، اما ارزش‌گذاری مشخصه‌ی حالت در

گروه اسمی به تعویق می‌افتد. عدم بازبینی مشخصه حالت گروه حرف تعریف را فعال نگه می‌دارد و اشتقاق ادامه پیدا می‌کند (Fernández-Salgueiro, 2005 & 2008).
در ساخت ارتقای کپی فاعل بند پایه که در اصل در جایگاه فاعل بند متممی خودایستا تولید می‌شود از جایگاه فاعلی بند پیرو به جایگاه فاعل بند پایه می‌رود و در عین حال در جایگاه فاعل بند پیرو یک ضمیر کپی به جای می‌گذارد.

در نگاه کلی در مقاله حاضر درصدد یافتن پاسخ به این سؤال هستیم که آیا ارتقا از درون بند متممی خودایستا امکان‌پذیر است. در این راستا با روش تحلیل بین‌زبانی به بررسی انواع ساخت‌های ارتقایی غیرموضعی در زبان‌های مختلف می‌پردازیم تا بدین وسیله با مروری بر انواع ساخت‌های ارتقایی خودایستا و رفتار زبان‌های مختلفی که در این دسته‌ها قرار می‌گیرند جایگاه زبان فارسی در این رده‌بندی مشخص شود. از سوی دیگر می‌کوشیم با اشاره به پارامترهای مطرح‌شده در نظریه زبانی و تبیین وجود چنین ساخت‌هایی در زبان‌های مختلف، نشان دهیم اصول زبانی فقط به تعداد معدودی زبان محدود نیست، بلکه با درنظر گرفتن پارامترهای زبانی، می‌توان برخلاف نظر مخالفان وجود ساخت ارتقای غیرموضعی، همچنان با حفظ عملگرهای مطابقه و بازبینی حالت، ساخت ارتقایی غیرموضعی را در زبان‌های مختلف تبیین کرد.

۲. مروری بر مطالعات پیشین

منکران وجود ساخت ارتقا در زبان فارسی (Hashemipour, 1989؛ Ghomeshi, 2001؛ Karimi, 1999؛ دبیرمقدم، ۱۳۶۹)، این زبان را به‌طور کلی فاقد فرایند ارتقا می‌دانند. آن‌ها با ارائه شواهدی ابران می‌کنند در این زبان در چنین ساخت‌هایی (مانند نمونه ۱) تنها نوعی مبتداسازی رخ داده است.

۱. بچه‌ها به‌نظر میاد (که) خسته باشن.
کریمی (2005) با درنظر گرفتن این حقیقت که زبان فارسی زبانی ضمیرانداز است و قلب نحوی در این زبان به کرات اتفاق می‌افتد، ادعا می‌کند تغییر در ترتیب سازه‌های جمله در این زبان، فقط به دلایل کاربردی، چون مبتداسازی یا تأکید اتفاق می‌افتد. وی همچنان خاطر نشان می‌کند ساخت مصدری یا ناخودایستا در زبان فارسی وجود ندارد و آنچه معمولاً در

ساخت‌های به‌اصطلاح ارتقایی به‌کار می‌رود، صورت التزامی فعل است؛ بدین معنا که دارای عناصر ساخت‌واژی ب- (وجه التزامی) و پسوند تطابق (شخص و شمار) است. در نتیجه، اولاً فاعل بند درونه به‌دلیل خودایستا بودن بند درونه نمی‌تواند به بند اصلی ارتقا یابد، چراکه فاعل آشکار بند درونه حالت خود را در همان جایگاه فاعل بند درونه از فعل خود ایستا دریافت می‌کند و لزومی ندارد برای گرفتن حالت به بند اصلی ارتقا یابد. دوم اینکه برخلاف ساخت ارتقایی در زبان انگلیسی، هیچ نوع تطابقی بین فاعل به اصطلاح ارتقایافته و فعل بند پایه وجود ندارد، بلکه این فاعل ارتقایافته با فعل بند درونه مطابقت دارد (۲) و سوم اینکه در این ساختار این امکان وجود دارد که به غیر از فاعل، دیگر عناصر بند درونه نیز به درون بند پایه جابه‌جا شوند، مثلاً در نمونه ۳ درحالی که فاعل بند درونه در جایگاه خود باقی مانده است، مفعول به درون بند پایه حرکت کرده است، و هیچ نوع تطابقی بین فعل و این مفعول جابه‌جاشده وجود ندارد.

۲. بچه‌ها به نظر می‌آید/ * میان خسته باشن.

۳. کتابا رو به نظر می‌آید/ * میان (که) بچه‌ها خونده باشن.

به عقیده هاشمی‌پور (۱۹۸۹) نیز ساخت ارتقایی در زبان فارسی وجود ندارد و این حرکت از درون بند درونه به جایگاه غیر موضوع صورت گرفته است. وی باتوجه به اصطلاح پاره‌هایی نظیر آنچه در مثال‌های ۴ (الف و ب) آمده است، بدین نتیجه رسیده است گروه اسمی جابه‌جا شده در جایگاه غیرموضوع فرود آمده است. به‌نظر او به دلیل آنکه گروه اسمی درون یک اصطلاح پاره نقش معنایی نمی‌پذیرد، طبیعتاً باید به جایگاه فاقد نقش معنایی و در نتیجه جایگاه غیرموضوع حرکت کرده باشد.

۴. الف- به‌نظر می‌رسد که حنای او پیش کسی رنگ ندارد.

ب- حنای او به‌نظر می‌رسد که پیش کسی رنگ ندارد.

اما همانطور که درزی (۱۳۸۹) نیز اشاره می‌کند با توجه به اینکه جایگاه مفعول برخی از افعال و جایگاه فاعل جملات مجهول نیز از جمله جایگاه‌هایی هستند که فاقد نقش معنایی هستند، نمی‌توان نتیجه‌گیری وی در این خصوص که این گروه اسمی موجود در اصطلاح پاره به جایگاه غیرموضوع حرکت کرده است را صحیح دانست، چراکه هر جایگاه فاقد نقش معنایی الزاماً جایگاه غیرموضوع نیست.

از نظر طالقانی (2008) نیز در زبان فارسی ساخت ارتقایی وجود ندارد. وی به علت عدم مطابقت فاعل با افعال وجهی «باید» و «شاید»، این افعال را دارای ساختاری شبه‌ارتقایی می‌داند. حال آنکه همان‌طور که در مقاله حاضر نشان داده می‌شود علاوه بر زبان فارسی در برخی از زبان‌های ضمیرانداز ثابت دیگر نیز نه تنها افعال وجهی بلکه افعال اصلی ارتقایی فاقد تصریف یا به عبارتی دارای تصریف پیش‌فرض سوم شخص مفرد هستند و این عدم تطابق نمی‌تواند دال بر مبتداسازی فاعل بند درونه به بند بالاتر و شبه‌ارتقایی بودن این ساخت‌ها باشد (برای اطلاع بیشتر از ارتقایی یا کنترلی بودن افعال وجهی رک: متولیان، ۱۳۹۵ الف).

در مقابل نظر منکران وجود ساخت ارتقا در زبان فارسی، درزی (۱۹۹۳) با استدلال‌هایی همچون اصطلاح پاره‌ها، محدودیت‌های گزینشی، ابهام دامنه سورها و عناصر قطبی منفی به وضوح میان فرایند ارتقایی و ساخت‌های کنترلی تمایز می‌نهد. همچنین وی با استدلال‌هایی چون سور شناور، توزیع ضمیر انعکاسی - تأکیدی عریان «خود» و دامنه سور عمومی نشان می‌دهد که چنین ساخت‌هایی حاصل فرایند ارتقای فاعل به فاعل و حرکتی از نوع حرکت به جایگاه موضوع می‌باشد^۶ (برای اطلاعات بیشتر رک: درزی، ۱۳۸۹).

در ادامه پس از بررسی مبانی نظری ساخت ارتقایی، چهار نوع مختلف ساخت ارتقایی خودایستا اعم از فراررتقا، فوق‌ارتقا، بیش‌ارتقا و ارتقای کپی در زبان‌های مختلف و فرضیه‌های متفاوت درباره آن‌ها مورد مطالعه قرار می‌گیرد و در نهایت سعی می‌شود جایگاه زبان فارسی در این تحلیل بین‌زبانی از ساخت ارتقایی مشخص شود.

۳. ساخت ارتقایی در برنامه کمینگی

در چارچوب برنامه کمینگی که ابتدا توسط چامسکی^۷ (1992) ارائه شد و سپس توسط کارهای بعدی وی (1994, 1995) بسط و گسترش یافت، اصل فرافکن و قواعد ایکس تیره به‌دلیلی عدم الزام مفهومی کنار گذاشته می‌شود؛ از این‌رو در ساخت‌هایی مانند ساخت ارتقایی روابط دستوری را نمی‌توان با شیوه واحدی به روابط ساختاری منسوب کرد. در واقع در رویکرد کمینه‌گرا به‌جای روابط ساختاری، روابطی که توسط بازبینی

مشخصه‌های صوری به‌دست می‌آید به‌منزلهٔ اصل بدیهی درنظر گرفته می‌شود. به این ترتیب، در این نظریه نقش‌های دستوری به روابط بازبینی منسوب می‌شود. برای نمونه نقش دستوری خاص مانند فاعل به بازبینی مشخصهٔ فای گروه حرف تعریف با هستهٔ تصریف (INFL) یا همان هستهٔ زمان (T) مربوط می‌شود و تنها موضوعی که در ارتباط با بازبینی مشخصه‌های فای در هستهٔ زمان قرار گیرد دارای ویژگی فاعل درنظر گرفته می‌شود (Chomsky, 1995). از سوی دیگر براساس رویکرد کمینه‌گرا (Chomsky, 2000) بازبینی مشخصه‌های فای هستهٔ زمانی با گروه اسمی فاعلی به بازبینی حالت ساختاری گروه اسمی منجر می‌شود و این امر باعث منجمد شدن گروه اسمی در جایگاه خود و مانع حرکت موضوعی آن می‌شود. طبق این دیدگاه، حرکت فاعل بند درونه به جایگاه فاعلی بند پایه در صورتی امکان‌پذیر است که بند درونه دارای متمم ناخودایستا و به عبارتی یک بند ناقص باشد و ارتقا از بندهای خودایستا که دارای ویژگی‌های زمان و مطابقه هستند و درواقع بندهای کاملی هستند مجاز نیست.

پدیدهٔ ارتقا طبق نظریهٔ حاکمیت و مرجع‌گزینی (Chomsky, 1981) برای کسب حالت و براساس برنامهٔ کمینگی (Chomsky, 1995) که چهرهٔ امروزی دستور زایشی و استمرار نظریهٔ حاکمیت و مرجع‌گزینی است با انگیزهٔ بازبینی حالت صورت می‌گیرد. ارتقا عملیاتی نحوی است که طی آن فعل بند پایه سبب حرکت گروه اسمی از جایگاه فاعلی بند درونه به جایگاه فاعلی بند پایه می‌شود (Postal, 1974, p. 284). یکی از ویژگی‌های مهم ساخت ارتقایی این است که فاقد موضوع بیرونی است و فاعل روساختی در این ساخت از بند درونه نشأت می‌گیرد. این پدیده را می‌توان با مثال انگلیسی ۱ به تصویر کشید. در این جمله گروه اسمی (Sara)، به جایگاه فاعلی بند پایه (جایگاه موضوع) ارتقا پیدا کرده است و در واقع از لحاظ معنایی به بند پیرو تعلق دارد. تطابق مشخصه‌های صرفی - نحوی این گروه اسمی با فعل بند پایهٔ خود به‌منزلهٔ دلیلی بر موضوعی بودن این حرکت فرض می‌شود.

5. Sara seems to leave here.

براساس این دیدگاه، در جملهٔ فوق گروه اسمی (Sara)، ابتدا به‌منظور بازبینی مشخصهٔ فرافکن بیشینهٔ گسترده در هستهٔ زمانی، از جایگاه شاخص فرافکن بیشینهٔ گروه فعلی کوچک (VP) به جایگاه شاخص گروه زمان در بند پیرو حرکت می‌کند و از آنجا که هستهٔ زمانی بند درونه به‌دلیل ناقص بودن قادر به بازبینی مشخصهٔ حالت گروه اسمی نیست، به این منظور

از آنجا به جایگاه شاخص فرافکن بیشینه گروه زمان در جمله پایه ارتقا می‌یابد. این امر که حرکت گروه اسمی (Sara) به جایگاه فاعل بند پایه را در پی دارد باعث می‌شود شرط فرافکن گسترده (EPP) یا به عبارت دیگر نیاز جمله به فاعل نیز مرتفع شود.

اکنون این سؤال مطرح می‌شود که چگونه بدون نقض کمینگی می‌توان امکان وجود انواع ساخت ارتقای غیرموضعی را در زبان‌های مختلف تبیین کرد، حال آنکه هسته زمان در بند درونه خودایستا دارای مشخصه‌های کامل است و به نظر می‌رسد این نوع ساخت شرط زنجیره‌ها (Chomsky, 1986) را نقض می‌کند. به طور کلی، حرکت از جایگاه حالت به جایگاه حالت دیگر موضعی چالش برانگیز است، چرا که براساس شرط زنجیره‌ها اعتقاد بر این است که حرکت گروه اسمی باید از جایگاه غیرحالت به جایگاه حالت صورت پذیرد. در صورت‌های جدیدتر نظریه گشتاری - زایشی این فرض را با عنوان شرط چاره نهایی (Chomsky & Lasnik, 1995) و اصل طمع (Chomsky 1992, 1994) بیان می‌کنند. براساس این شرط حرکت یک سازه نحوی فقط به انگیزه بازبینی مشخصه صرفی خود صورت می‌پذیرد. به عبارت دیگر حرکتی صورت نمی‌گیرد مگر این‌که راه نجات اشتقاق از ساقط شدن باشد. تعدادی از زبان‌شناسان سعی کرده‌اند با توسل به نظریه شاخص چندگانه^۱، بازبینی چندباره مشخصه‌ها و پارامتر زمان ارزشگذاری حالت (Chomsky, 1955; Collins, 1995; Ura, 1994; Fernández-Salguero, 2008 & 2011) در ساخت ارتقای کپی، فوق‌ارتقا، فرارتقا و بیش‌ارتقا را در زبان‌های مختلف تبیین کنند. براساس بازبینی چندباره مشخصه‌ها انتظار می‌رود هسته (H) بتواند وارد بیش از یک رابطه بازبینی مشخصه‌ای شود. به طوری که اگر برای نمونه فرض کنیم زبانی اجازه دهد INFL با چندین موضوع وارد رابطه بازبینی چندباره شود در این زبان وجود یک بند با چند فاعل امکان‌پذیر خواهد بود. از سوی دیگر طبق این دیدگاه، مشخصه‌های صوری متفاوت در یک هسته واحد می‌توانند با عناصر مستقل بازبینی شوند مثلاً در برخی زبان‌ها در ساخت ارتقایی به منظور ارزشگذاری و حذف مشخصه‌های فای در هسته زمانی بند درونه، هسته زمانی با گروه حرف تعریف فاعلی در جایگاه مشخص‌گر هسته فعل (V) وارد رابطه مطابقه می‌شود. در این زمان از اشتقاق، گروه حرف تعریف فاعلی می‌تواند برای بازبینی مشخصه حالت، از جایگاه مشخص‌گر فعل [spec,V] به جایگاه مشخص‌گر زمان در بند درونه

[spec, T] حرکت کند، اما از آنجا که با انجام این عمل، گروه حرف تعریف برای عملگر نحوی دیگر غیرفعال می‌شود، برای جلوگیری از ساقط شدن اشتقاق، ارزشگذاری مشخصه حالت در گروه فاعلی درونه تا زمانی که هسته زمانی بندپایه وارد اشتقاق شود به تأخیر می‌افتد. بنابراین، مشخصه‌های فای و مشخصه‌های حالت فاعلی در هسته زمان به صورت مستقل بازبینی می‌شوند. در بخش‌های بعدی خواهیم دید چگونه با استفاده از نظریه شاخص چندگانه، بازبینی چندباره مشخصه‌ها و پارامتر زمان ارزشگذاری حالت می‌توان انواع ساخت ارتقایی غیرموضعی را در زبان‌های مختلف تبیین کرد.

۴. رده‌شناسی ساخت‌های ارتقایی از فاصله طولانی (یا غیرموضعی)

همانطور که قبلاً اشاره شد در پژوهش حاضر در پی آن هستیم که با در نظر گرفتن ساخت‌های ارتقایی در زبان‌های مختلف نشان دهیم برخلاف تصور منکران ساخت ارتقایی غیرموضعی، ارتقا از درون بند متممی خودایستا نیز صورت می‌پذیرد. به این منظور با چشم‌پوشی از زبان‌هایی که فرایند ارتقا از درون بند متممی خودایستای اخباری در آن‌ها امکان‌پذیر است (مانند مواردی در زبان‌های ترکی (Moore, 1998)، پرتغالی برزیلی (Rodrigues, 2004) و زبانهای بانتو (Perez, 1985)، صرفاً شواهدی از زبان‌های مختلف که در آن‌ها محمول ارتقایی، بند متممی خودایستای التزامی برمی‌گزیند (مانند یونانی (Soames & Perlmutter, 1979)، رومانیایی (Grosu & Horvath, 1984)، ژاپنی (Uchibori, 2001)، ظلویی (Zeller, 2006a & b) را مورد بررسی قرار می‌دهیم. در این راستا در زبان‌هایی که محمول ارتقایی در آن‌ها بندالتزامی خودایستا برمی‌گزیند به چهار نوع ساخت ارتقایی دست می‌یابیم: ساخت ارتقایی کپی، فوق‌ارتقا، فراررتقا و بیش‌ارتقا. سپس به بررسی تمایز بین انواع این ساخت‌ها و تبیین آن‌ها می‌پردازیم.

۴-۱. ساخت فرا ارتقا

فراررتقا که در زبان‌هایی مانند (یونانی، ظلویی، ژاپنی، پرتغالی برزیلی، ...) مشاهده می‌شود به ساخت‌هایی اطلاق می‌شود که در آن‌ها گروه حرف تعریف فاعلی از جایگاه فاعلی بند درونه خودایستا به جایگاه فاعلی بند پایه حرکت می‌کند و در جایگاه فاعلی بند درونه از خود

یک اثر به جا می‌گذارد. این فاعل حرکت داده شده الزاماً با فعل بند پایه مطابقت دارد. در زیر به نمونه‌هایی از این ساخت اشاره می‌شود.

۴-۱-۱. ساخت فرارثقا در زبان یونانی

در مثال (۲a,b) از زبان یونانی معمولی مانند « fenome » (seem) باعث حرکت گروه حرف تعریف از جایگاه فاعل بند درونه به جایگاه فاعل بند پایه شده است. در مثال (۲a) عبارت متممی با متمم نمای اخباری oti مشخص شده است، درحالی‌که درجمله (۲b) متمم نمای التزامی na به کار رفته است. در (۲a) فاعل موضوعی بند درونه در جایگاه فاعلی درونه قرارداد و همانطور که مشخص است گروه اسمی I kopeles بعد از متمم نما واقع شده است؛ اما در (۲b) گروه اسمی I kopeles در جایگاه فاعلی بند اصلی قرار دارد و با فعل بند اصلی از لحاظ شخص و شمار مطابقت دارد (Soames and perlmutter, 1979):

6.a. Fenete [oti I kopeles ɔa fergun].

Seem-3sG comp the girls-NoM Fut leave.

It seems that the girls leave here.

b. I kopeles fenonde [na fergun].

The girls-Nom seem-3pl SUBJ leave.

The girls seem to leave here (Greek, Soames and perlmutter, 1979: 156)

سومس و پرمیوتر (1979) با ارائه شواهدی از جمله هم‌معنا بودن صورت معلوم و مجهول جمله در صورت مجهول‌سازی فعل بند پیرو و همچنین حفظ خوانش اصطلاحی در صورت حرکت بخش فاعلی اصطلاح پاره به جایگاه فاعلی بند پایه معتقدند که فاعل بند اصلی در چنین جملاتی تحت فرایند فرارثقا قرار گرفته است.

۴-۱-۲. ساخت فرارثقا در زبان ظلویی

در زبان ظلویی نیز ساخت فرارثقا یافت می‌شود (Zeller, 2006a & b). به طوری که در این زبان گروه حرف تعریف فاعلی از درون بند خودایستای متممی به جایگاه فاعلی بند پایه حرکت می‌کند.

7. Amadoda a-fanele [ukuthi a-hamb-e manje.]

man6 SM6-ought that SM6-leave-SUBJ now

The men ought to leave now.

(Zulu; Zeller 2006b, p. 1)

علاوه بر زبان‌های فوق، وجود ساخت فرارتنقا در زبان‌های دیگر از جمله رومانیایی، پرتغالی برزیلی، عربی مراکشی، تلوگویی، ژاپنی ... (برای اطلاعات بیشتر رک: Grosu & Horvath, 1984; Ura, 1994; Uchibori, 2001; Fernández-Salgueiro, 2008) به اثبات رسیده است. در قالب تحلیل اورا (1994) از آنجا که جایگاه فاعل در زبان‌های دارای ساخت فرارتنقا می‌تواند توسط یک ضمیر ناملفوظ پر شود، این جایگاه ضرورتاً دارای حالت نیست. از این‌رو فاعل ارتقایافته در زیرساخت می‌تواند در جایگاهی فاقد حالت قرار داشته باشد و در آن جایگاه صرفاً مشخصه‌های شخص، شمار و جنس خود را با هسته مطابقه جمله پیرو بازبینی کند و سپس برای بازبینی حالت هسته زمان و مشخصه‌های شخص، شمار و جنس هسته مطابقه در جمله پایه به جایگاه فاعل آن جابه‌جا شود.

۲-۴. ساخت ارتقایی کپی

اگر ارتقایی فاعل از بند درونه خودایستا یا به عبارت دیگر فرایند فرارتنقا با به جا گذاشتن کپی ضمیری در جایگاه فاعلی بند درونه همراه باشد به این نوع ساخت، ساخت ارتقایی کپی گفته می‌شود. در این نوع ساخت، کپی ضمیری الزاماً با فاعل گروه حرف تعریف ارتقا یافته هم‌مرجع است و دارای تعبیر معنایی یکسان هستند (Soames & Perlmutter, 1979). به عبارت دیگر هر دو عنصر دارای نقش معنایی یکسان هستند. بنابراین گروه حرف تعریف که تحت تأثیر ارتقایی کپی قرار گرفته و کپی ضمیری آن یک زنجیره واحد A را تشکیل می‌دهند (Déprez, 1992). در بخش زیر به نمونه‌هایی از زبان‌های مختلف حاوی این ساخت اشاره می‌شود.

۲-۴.۱. ارتقایی کپی در زبان یوروبایی

در زبان یوروبایی ارتقایی گروه حرف تعریف فاعلی از درون بند متممی خودایستا، در محل خروج از خود یک کپی ضمیری به‌جای می‌گذارد (Adesola, 2005). در جمله ۸، محمول بند پایه «JO» (seem) بند متممی خودایستا برمی‌گزیند که با متمم‌نمای «pé» (that) آغاز می‌شود. در این جمله، گروه حرف تعریف فاعلی از جایگاه اصلی خود حرکت کرده و در جایگاه فاعلی بند پایه ظاهر شده است و در عوض جایگاه فاعلی بند درونه توسط کپی

ضمیری هم‌مرجع اجباری (wóni) پر شده است.

8. Olú àti Adé jọ [pé wóni ní owó lọwọ]

Olu and Ade resemble that they have money in hand

Olu and Ade seem to be rich. (Yoruba & Adesola, 2005, pp. 110-112)

۲-۲-۴. ارتقای کپی در زبان ایگبویی

در مثال (۹a) از زبان ایگبویی محمول بند پایه، بند خودایستا را برگزیده است که با متمم‌نمای «kà» آغاز شده است و فاعل معنایی بند درونه، گروه حرف تعریف معنایی «Ézè» پس از این متمم‌نما و در جایگاه فاعلی بند درونه قرار گرفته است. درمقابل در جمله (۹b) گروه حرف تعریف فاعلی «Ézè» در جایگاه فاعلی بند پایه ظاهر شده است و جایگاه اصلی آن در بند درونه توسط ضمیر کپی پر شده است. همانطور که در جمله (۹b) مشخص است ضمیر کپی الزاماً با گروه حرف تعریف ارتقایافته هم‌مرجع است.

9.a. Ó di m kà Ézè hū-rū Adá]

EXPL seems to me COMP Eze see-ASP Ada

It seems to me that Eze saw Ada.

b. Ézè; di m [kà ọ; hū-rū Adá]

Eze seems to me COMP he see- ASP Ada

Eze seems to me that he saw Ada. (Literal interpretation)

It seems to me that Eze saw Ada. (Intended meanin) (Igbo; Ura, 1998, p. 68)

علاوه‌بر زبان‌های مطرح‌شده فوق، ساخت ارتقای کپی در زبان‌های دیگری مانند بلک فوتی^۹ (Frantz, 1978)، عبری (Lappin, 1984)، بربری^{۱۰} (Abney, 1987)، کوسالی^{۱۱} (Ladusaw & England, 1987) و زبان کریول هائیتی (Déprez, 1992) نیز مشاهده می‌شود.

همانطور که اشاره شد ارتقای کپی نام فرایندی است که طی آن یک گروه حرف تعریف از درون بند خودایستا به جایگاه فاقد نقش معنایی در بند پایه منتقل می‌شود و به جای اثر از خود یک کپی ضمیری به‌جای می‌گذارد که معمولاً با مرجع خود از نظر شخص، شمار و جنس مطابقت دارد. به این ترتیب گروه حرف تعریف و کپی ضمیری آن یک زنجیره واحد A را تشکیل می‌دهند. این امر رابطه تک‌معنایی بین کپی و و مرجع آن را نشان می‌دهد و به‌نظر

می‌رسد این ساخت همانند ساخت فرارثقا شرط زنجیره‌ها (Chomsky, 1986) را نقض کند. او را (1996) سعی می‌کند با ارائه تبیینی مناسب از ارتقای کپی نشان دهد ارتقای کپی شرط چاره‌نهایی در تعریف حرکت/جذب را نقض نمی‌کند. از نظر وی اصل طمع حرکت عنصری را به جایگاه دیگر بدون این‌که بازبینی‌ای صورت گیرد مجاز می‌داند، مشروط به اینکه این حرکت منجر به بازبینی مناسب در جایگاه دیگر شود. وی (1994, 1996) بازبینی مشخصه‌ها را به منزله یک عملگر نحوی می‌پذیرد و سپس براساس شرط اقتصاد در مورد عملگرها (Chomsky, 1995) به این نتیجه می‌رسد که بازبینی مشخصه‌ها مانند جذب/ حرکت یا حتی ادغام (cf. Collins, 1995; Fujita, 1995) رخ نمی‌دهد مگر اینکه اجباری برای همگرایی اشتقاق وجود داشته باشد.

از نظر او را (1996) از آنجا که زبان ایگو دارای پوچ‌واژه آشکار است مشخصه اصل فرافکن گسترده (یعنی مشخصه D) در هسته زمان (T) خودایستای آن قوی است و انتظار می‌رود مشخصه قوی فوراً یعنی در گام بلافصل بعدی اشتقاق، پس از ظاهر شدن بازبینی شود به عبارت دیگر این مشخصه لازم است قبل از بازنمون برای همگرایی اشتقاق بازبینی شود. پس باید عنصری که دارای مشخصه D است به شاخص گروه زمان حرکت کند تا مشخصه اصل فرافکن گسترده قوی را در هسته زمان بازبینی کند. بنابراین در جملات (b) ۹ و (a) ۱۰ از آنجای که «Eze» نزدیک‌ترین گروه حرف تعریف به هسته زمان است در جایگاه شاخص گروه زمان جذب می‌شود.

حال می‌خواهیم بدانیم چه اتفاقی برای مشخصه‌های حالت و فای در «Eze» رخ می‌دهد. آیا این مشخصه‌ها نیز در همین مرحله بازبینی می‌شوند. همانطور که قبلاً اشاره شد فرض او را (1994, 1996) بر این است که بازبینی عملگری است که برای همگرایی اشتقاق لازم است. اما از آنجا که مشخصه‌های فای و حالت در «Eze» ضعیف است بنابراین می‌توانند وارد رابطه بازبینی با مشخصه‌های فای و حالت در هسته زمان نشوند و قبل از بازنمون چک نشده باقی‌مانند. به این ترتیب «Eze» پس از بازبینی مشخصه اصل فرافکن گسترده بدون بازبینی مشخصه‌های حالت و فای هسته زمانی در بند درونه به جایگاه شاخص زمان در بند پایه منتقل می‌شود.

10. [TP Eze_k T.....[CP COMP [TP t_k T [VP v[VP V Ada]]]]

↳ feature, case, φ feature   ↳ feature, case, φ feature

همانطور که در اشتقاق (۱۰) مشخص است حرکت گروه اسمی «Eze» از شاخص هسته زمان درونه به شاخص هسته زمان پایه از شرط چاره نهایی تبعیت می‌کند، چراکه «Eze» یک گروه حرف تعریف و دارای مشخصه (D) است و می‌تواند مشخصه اصل فراقکن گسترده را در هسته زمانی بازبینی کند. در واقع مشخصه (D) در گروه‌های حرف تعریف تعبیرپذیر است و می‌تواند وارد بازبینی چندگانه شود. مشخصه‌های حالت و فای در هسته زمانی بند پایه نیز می‌تواند توسط «Eze» بازبینی شود و آنچه بازبینی نشده باقی می‌ماند مشخصه‌های فای و حالت هسته زمانی در بند درونه است. اگر هیچ عنصری در صورت منطقی این مشخصه‌ها را بازبینی نکند منجر به ساقط شدن ساخت در صورت منطقی می‌شود. به نظر اورا (1996, pp.79-81) زبان ایگیو و دیگر زبان‌هایی که دارای ساخت ارتقای کپی هستند دارای قاعده خاص زبانی هستند. براساس این قاعده به جای عنصری که تحت تأثیر حرکت موضوعی قرار گرفته است در جایگاه میانی زنجیره موضوعی یعنی در شاخص هسته زمانی در بند درونه کپی ضمیری قرار می‌گیرد. فرض اورا (1996) بر این است که طبیعتاً قاعده خاص زبانی تحت تأثیر شرط کلی اقتصاد قرار دارد به این معنی که چنین قاعده‌ای در صورتی اعمال می‌شود که اشتقاق بدون آن ساقط شود (cf. Chomsky, 1989). درست به همین دلیل قاعده خاص زبانی بر اشتقاق (۱۰) اعمال می‌شود؛ به این صورت که ضمیری که از لحاظ شخص، شمار و جنس با مرجع خود مطابقت دارد در جایگاه شاخص زمانی بند درونه وارد می‌شود. با قائل شدن به گروه حرف تعریف کپی ضمیری در جایگاه شاخص زمان، مشخصه‌های حالت و فای هسته زمان بند درونه در صورت منطقی بازبینی می‌شود. بنابراین اشتقاق با استفاده از این قاعده خاص زبانی همگرا خواهد شد.

11.[_{TP} Eze_k T...[_{CP} COMP [_{TP} He_k T [_{VP} v[_{VP} V Ada]]]

از این مبحث نتیجه گرفته می‌شود فقدان ارتقای کپی در زبان‌هایی مانند انگلیسی، فرانسوی و آلمانی به دلیل عدم وجود این قاعده خاص زبانی در این زبان‌هاست.

۳-۴. ساخت فوق‌ارتقا

فوق‌ارتقا به فرایندی گفته می‌شود که طی آن گروه حرف تعریف از روی گروه حرف تعریف دیگر در جایگاه موضوعی حرکت می‌کند و در جایگاه موضوعی بالاتر فرود می‌آید. در نظریه

حاکمیت و مرجع‌گزینی چند قاعده برای ممنوع شدن فرایند فوق ارتقا ارائه شده است و اعتقاد کلی بر این است که ساخت فوق‌ارتقا وجود ندارد (Chomsky, 1986; Rizzi, 1990; Lasnik & Saito 1992).

12.*John seems that it was told t that ... (Chomsky, 1995, p. 295)

اما اورا (1994) با توسل به داده‌های زبان‌های مختلف نشان داده است برخلاف این عقیده، ساخت فوق ارتقا در تعدادی از زبان‌ها از جمله عربی مراکش، چینی، کچوایی^{۱۲}، کچوایی^{۱۳} و ... مشاهده می‌شود در مثال زیر از زبان عربی نمونه‌ای از فرایند فوق‌ارتقا نشان داده شده است:

13.dhanan-tul-taalib-a_k [ʔannaZaynab-ata-ʔrifu-hut_k].
Believed-1SGthe-student-ACC COM Zaynab -ACC3FSG-know-3MSG
I believed that Zaynab knew the student.

(Standard Arabic, Ouhalla, 1994, p.67)

اورا (1994) بر اساس نظریه ساخت گروهی عریان (Chomsky, 1994) تبیینی بسیار ساده از این فرایند ارائه می‌کند. طبق این نظریه یک هسته واحد (H)، می‌تواند دارای چندین شاخص باشد و مجاز بودن یا نبودن این موضوع به پارامتر خاص زبانی مربوط می‌شود. حال اگر در زبانی چند شاخصی بودن برای هسته مجاز باشد A می‌تواند از روی B حرکت کند و در یکی از شاخص‌های چندگانه هسته (H) قرار گیرد؛ به این ترتیب شاخصی از هسته که اشغال نیست برای عنصر A به عنوان مفر عمل می‌کند و سپس اگر این سازه با هسته (H) در رابطه بازبینی حالت قرار نگیرد می‌تواند از این جایگاه حرکت کند و در جایگاه موضوع در بند بالاتر قرار گیرد. در چنین شرایطی ساخت فوق‌ارتقا حاصل می‌شود.

همچنین اورا (1996) برای توضیح فقدان مطابقت تصریف بین عنصر ارتقایافته A و هسته (H) و مبهم بودن رابطه بازبینی مشخصه‌ای بین A و هسته (H) از نظریه بازبینی چندباره مشخصه‌ای کمک می‌گیرد. وی (1996, p.85) ابتدا با استفاده از تبیین صالح (1985a) نشان می‌دهد هنگامی که در جمله (۱۴) بند پایه مجهول می‌شود گروه حرف تعریف ارتقایافته تحت تأثیر حرکت موضوعی دیگر به جایگاه فاعل در بند پایه منتقل می‌شود و از آنجا که حرکت موضوعی - غیرموضوعی - موضوعی ممنوع است تحلیل مبنی بر حرکت غیرموضوعی گروه حرف تعریف ارتقایافته مورد تردید قرار می‌گیرد و این حرکت الزاماً باید

موضوعی باشد:

14. dhanan-aal-taalib-u_k [ʔannaZaynab-ata-ʔrifu-hut_k].
Believed(PASS)-3SGthe-student-ACC COMP -ACC3FSG-know-3MSG
Lit. The student_k was believed that Zaynab knew him_k.
(Standard Arabic, Coopmans, 1994, p.81)

نکته اصلی در ساختار فوق‌ارتقا این است که گروه حرف تعریف تحت تأثیر این فرایند از جایگاه موضوعی بند درونه به جایگاه موضوعی بند پایه ارتقا می‌یابد و از روی گروه حرف تعریف فاعلی بند درونه عبور می‌کند. اما این سؤال مطرح می‌شود که چرا گروه حرف تعریف مفعولی در بند درونه تحت تأثیر حرکت موضوعی طولانی قرار گرفته، حال آن که نظر کلی این است که حرکت موضوعی گروه حرف تعریف از جایگاه بازبینی حالت غیرممکن است. قبلاً اشاره شد که اورا بازبینی را به منزله عملگری در اشتقاق فرض می‌کند و نشان می‌دهد در صورتی که قاعده ارتقای کپی در زبان، اشتقاق را از ساقط شدن نجات دهد گروه حرف تعریف حتی از جایگاه حالت نیز می‌تواند تحت تأثیر حرکت قرار گیرد. همان‌طور که در جمله (۱۵) قابل مشاهده است در زبان عربی معیار نیز ساختار ارتقای کپی وجود دارد:

15. yabdul-mu/allim-u_k [ʔanna-hu_k sarahal-qasi:dat-a]
seemthe-teacher-NOM COMP he explained the-poem-ACC
It seems that the teacher explained the poem.

بنابراین در مورد جمله (۱۳) می‌توان گفت پس از ارتقای گروه تعریف مفعولی، کپی ضمیری آن به فعل درونه پی‌بست شده است. به عبارت دیگر می‌توان نتیجه گرفت گروه حرف تعریف ارتقایافته در (۱۳) به این دلیل توانسته است بدون بازبینی حالت از درون بند درونه تحت تأثیر حرکت موضوعی طولانی قرار گیرد که از خود کپی به‌جا گذاشته است و آن کپی برای بازبینی حالت و مشخصه‌های فای در V در دسترس است.

۴-۴. ساخت بیش‌ارتقا

در فرایند بیش‌ارتقا نیز شبیه فرایند فراررتقا گروه حرف تعریف از جایگاه شاخص هسته زمانی حاوی فای کامل در بند درونه به جایگاه شاخص هسته زمانی حاوی فای کامل در بند پایه حرکت می‌کند، با این تفاوت که در فرایند فراررتقا گروه حرف تعریف با هسته زمانی بند پایه مطابقت دارد، در حالی که در فرایند بیش‌ارتقا چنین مطابقتی مجاز نیست و فعل بند پایه

در ساخت بیش‌ارتقا در هر صورت (چه فاعل بند درونه به فاعل بند پایه ارتقا یابد و چه در جایگاه خود باقی‌بماند) دارای تصریف سوم شخص مفرد است (Fernández-Salgueiro, 2005, 2008, 2011). قابل ذکر است که هیچ زبانی هر دو نوع فرایند فراررتقا و بیش‌ارتقا را مجاز نمی‌داند. زبان‌های گالیسیایی، اسپانیولی، پرتغالی اروپایی، کاتالانی و ایتالیایی فرایند بیش‌ارتقا را مجاز می‌دانند، درحالی‌که در این زبان‌ها ساخت فراررتقا امکان‌پذیر نیست. در مقابل در زبان‌های پرتغالی برزیلی و رومانیایی فرایند فراررتقا امکان‌پذیر است و فرایند بیش‌ارتقا مجاز نیست (Zwart, 1997; Ferreira, 2004). در ساخت بیش‌ارتقای زیر از زبان گالیسیایی عدم مطابقت فاعل ارتقایافته با فعل ارتقایی قابل ملاحظه است:

16. Algu ns nenos parece que est n tolos.

some kids seems that are crazy

Some kids seem to be crazy.

(Galician; Fernández-Salgueiro,

2011, p.13)

فرناندز سلگویرو (2008, 2011) با ارائه شواهدی مختلف نشان می‌دهد حرکت گروه حرف تعریف در ساخت بیش‌ارتقا نمونه‌ای از مبتداسازی نیست. اول این‌که با حرکت بخش فاعلی اصطلاح‌پاره به جایگاه فاعلی بند پایه همچنان معنی اصطلاح‌پاره حفظ می‌شود. درحالی‌که در ساخت‌های غیرارتقایی در چنین شرایطی معنای اصطلاحی حفظ نمی‌شود. دوم این‌که حرکت سور در چنین جملاتی حوزه آن را منجمد نمی‌کند. از سوی دیگر در زبان‌هایی مانند گالیسیایی، پرتغالی و برزیلی عناصر غیرارجاعی نمی‌توانند مبتداسازی شوند، اما می‌توانند تحت‌تأثیر فرایند بیش‌ارتقا قرار گیرند.

فرناندز سلگویرو (2008, 2011) با توجه به شواهد فوق نشان می‌دهد ساخت بیش‌ارتقا نوعی حرکت موضوعی است. وی با تغییر رویکرد مطابقت‌مدار چامسکی معتقد است در واقع در چنین ساختی گروه حرف تعریف در بند درونه برای ارضای مشخصه اصل فرافکن گسترده از جایگاه شاخص گروه فعلی خود به جایگاه شاخص هسته زمانی حرکت می‌کند. پس از این ادغام مشخصه‌های فای در هسته زمانی با مشخصه‌های فای گروه حرف تعریف متناظر می‌شود و مشخصه‌های فای هسته زمانی ارزشگذاری می‌شود، اما ارزشگذاری مشخصه حالت در گروه اسمی به تعویق می‌افتد. از این رو اشتقاق ادامه پیدا می‌کند و هسته زمانی بند پایه که خود دارای مشخصه اصل فرافکن گسترده است وارد

اشتقاق می‌شود. گروه حرف تعریف می‌تواند برای ارضای این مشخصه بدون این‌که اصل چاره‌نهایی نقض گردد ارتقا یابد، چراکه مشخصه حالت در آن هنوز ارزشگذاری نشده است. پس از این‌که گروه حرف تعریف اصل فرافکن گسترده بند پایه را ارضا کرد، مشخصه حالت آن توسط عملگر مطابقه ارضا می‌شود.

۵. ساخت ارتقایی در زبان فارسی

به طور کلی با توجه به شواهد مختلفی که در مورد زبان فارسی (درزی، ۱۳۸۹، ۱۹۹۳) و زبان‌های مختلف دیگر (زبان ظلویی: Zeller, 2006a&b؛ زبان کریول هائیتی: Déprez, 1992؛ زبان ایگبویی: Ura, 1998:....) اشاره شده است در زبان فارسی نیز ساخت‌های مورد بحث در مقاله حاضر، در آزمون ساخت ارتقایی صدق می‌کنند. در ادامه به مواردی از این شواهد اشاره می‌شود:

الف) به علت این که ساخت‌های حاوی افعال ارتقایی (مانند الف) فاقد موضوع بیرونی است با ارتقای فاعل اصطلاح‌پاره‌ها به جایگاه فاعلی این افعال همچنان معنای اصطلاحی حفظ می‌شود. حال آن که در ساخت غیرارتقایی (ب)، در چنین شرایطی معنای اصطلاحی حفظ نمی‌شود.

۱۷. الف. در چنین شرایطی، گربه به نظر می‌رسد زبانش را بخورد.

ب. گربه سعی دارد زبانش را بخورد.

ب) از آنجا که در زبان فارسی بازبینی چندباره مشخصه فای امکان‌پذیر نیست، فعل تنها می‌تواند با موضوع بیرونی خود وارد رابطه تطابق شخص و شمار شود، به عبارت دیگر در ساخت ارتقایی از آنجا که محمول ارتقایی فاقد موضوع بیرونی است و موضوع بیرونی بند درونه یکبار وارد رابطه بازبینی فای با هسته تصریف بند پیرو می‌شود، قادر نخواهد بود مجدداً با فعل بند پایه وارد رابطه بازبینی شود، از این رو افعال ارتقایی در این زبان، چه دارای پوچ‌واژه تهی باشند و چه دارای فاعل روساختی ارتقایافته، همواره دارای تصریف پیش‌فرض سوم شخص مفرد خواهند بود. این امر این نوع ساخت را از ساخت‌های غیرارتقایی متمایز می‌سازد. به این ترتیب حتی در جملات غیرارتقایی (مانند ۱۸ب) نیز می‌توان علاوه بر ملاک نقش معنایی، علت قائل شدن به وجود عنصر غیرآشکار در جایگاه فاعلی بند پیرو را به این

صورت تبیین کرد که از آنجا که هر گروه اسمی در زبان فارسی تنها یکبار قادر به ارزشگذاری مشخصه‌های فای هسته تصریف خواهد بود، در بند درونه نیز عنصری غیرآشکار با هسته تصریف وارد رابطه بازبینی شده است و نمی‌توان قائل به حرکت گروه اسمی «او» به جایگاه فاعلی بند پایه بود.

۱۸. الف. آن‌ها به نظر می‌رسد/ * به نظر می‌رسند اینجا بمانند.

ب. او؛ امید دارد که eijz در امتحان قبول شود.

ج) از آنجا که فعل ارتقایی فاقد موضوع بیرونی است انتظار می‌رود مجهول‌سازی بند متممی باعث تغییر خوانش معنایی جمله نشود (مانند ۱۹ب)، اما برخلاف آن در ساخت‌های غیرارتقایی (۲۰الف)، مجهول‌سازی بند درونه باعث تغییر معنا یا گاهی بدساختی جمله می‌شود.

۱۹. الف. دکتر لازم است علی را معاینه کند.

ب. علی لازم است معاینه شود.

۲۰. الف. دکتر می‌خواهد علی را معاینه کند.

ب. علی می‌خواهد معاینه شود.

د) از آنجایی که افعال ارتقایی در زیرساخت فاقد فاعل هستند و در نتیجه به فاعل روساختی نقش معنایی اعطا نمی‌کنند، بر روی مرجع فاعل روساختی‌شان نیز محدودیت‌گزینشی اعمال نمی‌کنند (۲۱الف). اما همان‌طور که در مثال (۲۱ب) قابل مشاهده است فعل غیرارتقایی «تلاش کردن» بر روی موضوع بیرونی خود محدودیت‌گزینشی اعمال می‌کند و به فاعلی جاندار نیاز دارد بنابراین همراهی آن با فاعل غیرجاندار به بدساختی معنایی جمله منجر می‌شود.

۲۱. الف. امتحان به نظر می‌رسد عقب بیفتد.

ب. امتحان تلاش می‌کند عقب بیفتد.

ه) در افعال ارتقایی حرکت فاعل از بند پایین‌تر به جایگاه فاعلی بند بالاتر باعث می‌شود در این نوع ساخت‌ها شاهد ابهام حوزه‌ای باشیم. بنابراین در ساخت ارتقایی (مثال ۲۲) فاعل می‌تواند همانند خوانش (الف) حوزه‌ای وسیع‌تر^۴ یا همانند خوانش (ب) حوزه‌ای کوچک‌تر^۵ از محمول اصلی داشته باشد. در صورتی که در مورد افعال غیرارتقایی (اینجا

در مثال ۲۳ ساخت کنترلی)، تنها خوانش وسیع‌تر جایز است.

۲۲. این تیم لازم است بیشتر تمرین کند.

خوانش الف. تیمی وجود دارد که لازم است بیشتر تمرین کند.

خوانش ب. لازم است این تیم بیشتر تمرین کند.

۲۳. این تیم قصد دارد بیشتر تمرین کنند.

تیمی وجود دارد که قصد دارد بیشتر تمرین کند.

و) شاهد بعدی ابهام دامنه سورهاست. به‌طور کلی سور نمی‌تواند مرز یک جمله را رد کند یعنی ارتقای طولانی سور امکان‌پذیر نیست. به‌عبارت دیگر هیچ‌گاه در ساخت غیرارتقایی (مانند ساخت کنترلی ۲۵) مفعول بند درونه نمی‌تواند در صورت منطقی (LF) در جایگاهی فراتر از فاعل بند پایه قرار گیرد، چراکه در ساخت غیرارتقایی فاعل بند پایه در جایگاه روساختی خود تولید شده است و مفعول بند درونه نمی‌تواند حوزه‌ای بزرگ‌تر از آن داشته باشد. در مثال‌های زیر، جمله (۲۴) می‌تواند دارای دو خوانش محدود و وسیع باشد. در خوانش محدود جمله به این صورت تعبیر می‌شود که «دو معلم خاص وجود دارند که باید هر دانش‌آموز را راهنمایی کنند». در مقابل در خوانش گسترده می‌توان گفت «لازم است هر دانش‌آموز توسط دو معلم (هر دو معلمی) راهنمایی شود». این خوانش مادامی ممکن است یا به‌عبارت دیگر مادامی مفعول حاوی سور نسبت به فاعل حاوی سور حوزه گسترده‌تری می‌یابد که هر دو در یک بند واقع شوند. بنابراین می‌توان در مرحله‌ای از اشتقاق در ساخت ارتقایی، این دو گروه حرف تعریف سوردار را در یک بند فرض کرد. در مقابل، ساخت کنترلی (۲۵) تنها می‌تواند دارای یک خوانش باشد.

۲۴. دو معلم لازم است هر دانش‌آموز را راهنمایی کنند.

خوانش الف) دو معلم وجود دارند که لازم است به هر دانش‌آموز راهنمایی کنند. دو < هر

خوانش ب) لازم است هر دانش‌آموز توسط دو معلم راهنمایی شوند. هر < دو

۲۵. دو معلم سعی می‌کنند هر دانش‌آموزی را راهنمایی کنند (دو < هر).

باتوجه به تحلیل‌های بین زبانی و دلایل ارائه‌شده فوق، ما نیز همسو با درزی (۱۹۹۳)،

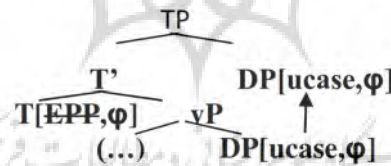
۱۳۸۹) بر این باوریم که در زبان فارسی علی‌رغم خودایستا بودن بند درونه شاهد وجود ساخت ارتقایی هستیم، اکنون با فرض وجود ساخت ارتقایی در زبان فارسی به دنبال آن هستیم که وجود انواع مختلف ساخت ارتقایی غیر موضعی فراررتقا، ارتقای کپی، فوق ارتقا و بیش‌ارتقا را در این زبان بررسی کنیم.

باتوجه به مقایسه داده‌های زبان فارسی با داده‌هایی که از زبان‌های مختلف ارائه شد کاملاً واضح است که فرایند ارتقایی در این زبان مانند زبان‌های گالیسیایی، اسپانیولی، پرتغالی اروپایی و ایتالیایی از نوع بیش‌ارتقا است، چراکه در این زبان نیز مانند زبان‌های ذکرشده فاعل ارتقایافته با فعل بند پایه مطابقت نمی‌کند. برای تبیین این ساخت می‌توان گفت برای نمونه در ساخت بیش‌ارتقای (۲۶)، ابتدا گروه اسمی «آن‌ها» برای ارضای مشخصه اصل فرافکن گسترده از درون گروه فعلی کوچک به جایگاه شاخص گروه زمان بند درونه حرکت می‌کند و سپس مشخصه‌های فای ارزشگذاری‌نشده هسته زمان را ارزشگذاری می‌کند. پس از آن این گروه اسمی می‌تواند به‌صورت اختیاری بازبینی مشخصه حالت خود را به تأخیر بیندازد. بنابراین فاعل بند پیرو صرفاً مشخصه‌های شخص و شمار خود را در جایگاه شاخص هسته تصریف یا زمان در جمله پیرو بازبینی می‌کند و برای بازبینی مشخصه حالت خود با فعل بند پایه وارد رابطه بازبینی می‌شود^{۱۱}. قابل‌ذکر است که تمامی زبان‌هایی که همانند زبان فارسی دارای ساخت بیش‌ارتقا هستند در گروه زبان‌های ضمیرانداز قرار می‌گیرند و می‌توان فاعل تهی را در این زبان‌ها گروه اسمی‌ای فرض کرد که مشخصه حالت آن حذف نشده است. این موضوع هر چند براساس دیدگاه اشتقاق ضعیف (Chomsky, 1995) وجود مشخصه ارزشگذاری‌نشده در اشتقاق با تعبیر کامل مغایرت دارد، با دیدگاه اشتقاق قوی (Epstein & Seely, 2002) سازگاری دارد. براساس این دیدگاه نظام‌های کنشی، برون‌داد را پس از هر عملگر ادغام یعنی در لحظه اعمال آن، تعبیر می‌کند. درمورد این ساخت نیز مشخصه‌های معنایی گروه اسمی بیش‌ارتقایافته هنگامی که برای اولین بار در اشتقاق وارد می‌شود، تعبیر می‌شود. اما مشخصه‌های واجی تا زمانی که مشخصه حالت حذف نشود، تعبیر نمی‌شود. به این ترتیب اگر در مرحله بعدی اشتقاق، گروه اسمی موردنظر مجدداً ادغام شود با فاعل بیش‌ارتقایافته مواجه‌ایم که مشخصه‌های واجی آن تعبیر خواهد شد؛ در غیر این صورت فاعل تهی خواهد بود. این نوع تبیین روشن می‌کند که

چرا ساخت بیش‌ارتقا در زبان‌های ضمیرانداز رخ می‌دهد، زیرا در این نوع زبان‌ها هیچ راهی وجود ندارد که تشخیص بدهد آیا اشتقاق پس از به تأخیر انداختن ارزشگذاری حالت ادامه پیدا می‌کند یا متوقف می‌شود. حال اگر اشتقاق ادامه پیدا کند با توجه به این‌که حالت در گروه اسمی همچنان بازبینی نشده است این گروه اسمی فعال است و می‌تواند برای بازبینی حالت خود به جایگاه فاعلی بند پایه ارتقا یابد. البته گفتنی است که براساس نظر پرمیوتر (1971) نیز فاعل تهی از رهگذر حذف مشخصه‌های واجی گروه حرف تعریف در مؤلفه واجی به‌دست می‌آید. بنابراین مادامی که مشخصه‌های واجی فاعل بازنمایی نشود یعنی به‌صورت ناملفوظ باقی‌بماند جمله دستوری خواهد بود. پیش از این نیز همین تحلیل را برای جملات حاوی فاعل تهی استفاده شده است. به‌طوری که بچارد (1984) معتقد است حالت‌دهی در زبان‌های ضمیرانداز می‌تواند به تأخیر بیفتد و به جای صورت روساختی در صورت منطقی اعمال شود. درخصوص عدم مطابقت فعل بند پایه با فاعل ارتقایافته در زبان فارسی نیز، می‌توان گفت به‌علت مجاز نبودن بازبینی چندباره مشخصه‌های فای در گروه اسمی، درواقع مشخصه‌های فای در هسته زمان‌بند پایه با بند متممی بازبینی می‌شود که بر روی فعل به صورت سوم شخص مفرد نمود پیدا می‌کند.

۲۶. آن‌ها به‌نظر می‌رسد در مسابقه برنده شوند.

۲۷.

درمورد وجود ساخت فراررتقا در این زبان، همان‌طور که قبلاً اشاره شد علی‌رغم شباهت فرایند فراررتقا و بیش‌ارتقا، هر دو فرایند در یک زبان یافت نمی‌شود. مجاز نبودن مطابقت فاعل ارتقایافته با فعل بند پایه در مثال زیر بیانگر این موضوع است. عدم وجود ساخت فراررتقا در زبان فارسی را می‌توان به مجاز نبودن مطابقت چندباره مشخصه‌های فای مربوط دانست. به‌عبارت دیگر برخلاف زبان‌های حاوی ساخت فراررتقا، در این زبان گروه اسمی که یک‌بار

وارد رابطه بازبینی فای با هسته تصریف بند پیرو می‌شود و مشخصه‌های فای هسته تصریف بند درونه را ارزشگذاری می‌کند، قادر نخواهد بود مجدداً با فعل بند پایه وارد رابطه بازبینی شود و مشخصه‌های فای آن را ارزشگذاری کند و این امر منجر به ظهور تصریف پیش‌فرض سوم شخص مفرد بر روی فعل ارتقایی می‌شود.

۲۸. *آن‌ها به‌نظر می‌رسند در امتحان موفق شوند.

درمورد ساخت ارتقای کپی مثال زیر حاکی از آن است که قاعده خاص ارتقای کپی در زبان فارسی وجود ندارد تا اشتقاق را از ساقط شدن نجات دهد. همان‌طور که قبلاً اشاره شد براساس این قاعده به‌جای عنصری که تحت‌تأثیر حرکت موضوعی قرار گرفته است در جایگاه میانی زنجیره موضوعی کپی ضمیری قرار می‌گیرد. حال آنکه قرار گرفتن کپی ضمیری «او» در جایگاه شاخص هسته زمانی بند درونه در مثال زیر به بدساختی جمله منجر می‌شود:

۲۹. *علی به‌نظر می‌رسد که او در امتحان قبول شود.

فرض اورا (1996) بر این است که در صورتی که قاعده ارتقای کپی در زبانی اشتقاق را از ساقط شدن نجات دهد، در این زبان می‌توان انتظار داشت گروه حرف تعریف بتواند حتی از جایگاه حالت نیز تحت‌تأثیر حرکت قرار گیرد و درچنین حالتی وجود ساخت فوق‌ارتقا در این زبان نیز جایز خواهد بود. براساس این فرض پیش‌بینی می‌شود در زبان فارسی به‌علت عدم وجود قاعده خاص زبانی ارتقای کپی، ساخت فوق‌ارتقا یافت نشود.^{۱۷} به این ترتیب، براساس مباحث فوق در زبان فارسی از بین انواع مختلف ساخت ارتقای غیرموضوعی، تنها ساخت بیش‌ارتقا یافت می‌شود.

۶. خلاصه و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر نشان داده شد برخلاف تصور برخی از زبان‌شناسان که فرایند ارتقا را به بندهای ناخودایستا محدود می‌کنند، ارتقای فاعل به فاعل از درون بند خودایستا نیز امکان‌پذیر است. در پژوهش حاضر چهار نوع مختلف ساخت ارتقایی خودایستا اعم از فراررتقا، فوق‌ارتقا، بیش‌ارتقا و ارتقای کپی و فرضیه‌های متفاوت درباره آن‌ها مورد مطالعه

قرار گرفت. داده‌های زبان‌های مختلف نشان داد در برخی از زبان‌ها (مانند یونانی، ظلویی و پرتغالی برزیلی) شاهد ساخت فرارتنقا هستیم. در این نوع ساخت فاعل حرکت داده شده به جایگاه موضوعی در بند پایه با فعل بند پایه مطابقت دارد و در بعضی از آن‌ها (مانند اسپانیولی، گالیسیایی، پرتغالی اروپایی، کاتالانی و ایتالیایی) این فاعل جابه‌جا شده با فعل درونه مطابقت دارد و محمول ارتقایی همواره دارای مطابقت پیش‌فرض سوم شخص مفرد است که این ساخت‌ها، بیش‌ارتقا نام می‌گیرد. در برخی از زبان‌ها نیز ساخت ارتقای کپی قابل مشاهده است. در این نوع ساخت، گروه حرف تعریف فاعلی که از درون متمم خودایستا خارج می‌شود یک کپی ضمیری از خود به جای می‌گذارد مانند زبان‌های ایگبو، یوروبا، کریول هائیتی و عبری. در تعدادی از زبان‌ها از جمله عربی مراکشی، چینی، کچوایی، کچوایی و ... نیز ساخت فوق ارتقا یافت می‌شود که طی آن گروه حرف تعریف از روی گروه حرف تعریف دیگر در جایگاه موضوعی حرکت می‌کند و در جایگاه موضوعی بالاتر فرود می‌آید. در مورد زبان فارسی، به علت مجاز نبودن مطابقت چندباره مشخصه‌های فای و عدم وجود قاعده خاص قرارگیری کپی ضمیری در جایگاه میانی زنجیره موضوعی، از بین انواع مختلف ساخت ارتقای غیر موضعی، تنها ساخت بیش‌ارتقا در این زبان مجاز است. علت اصلی وجود این ساخت در این زبان، پارامتر تأخیر در بازبینی حالت است که به نظر می‌رسد در زبان فارسی همانند دیگر زبان‌های ضمیرانداز ثابت به موجب این پارامتر گروه اسمی می‌تواند به صورت اختیاری بازبینی مشخصه حالت خود را به تأخیر بیندازد و برای بازبینی مشخصه حالت خود با فعل بند پایه وارد رابطه بازبینی شود.

۷. پی‌نوشت‌ها

1. hyper raising
  2. super raising
  3. further raising
  4. copy raising
  5. Pseudo- raising
۶. البته می‌توان علاوه بر استدلال‌های بیان شده توسط درزی (۱۳۸۹) دلایل دیگری نیز بیان کرد مثلاً می‌توان خوش‌ساختی جمله نخست و بدساختی تقریبی جمله دوم را ناشی از این دانست که حرکت از جایگاه A به جایگاه A و سپس A' مجاز است اما حرکت از جایگاه A به A' و سپس A مجاز نیست:

حسن ا، می‌دائم ti لازم است ti در مسابقه برنده شود.
حسن ا لازم است ti می‌دائم ti در مسابقه برنده شود.

7. Chomsky
8. Multiple specifier
9. Blackfoot
10. Berber
11. Kusaal
12. Quechua
13. Chichewa
14. widerscope
15. Narrower scope

۱۶. تبیین ساخت بیش‌ارتقا در متولیان (۱۳۹۵ب) مورد بحث قرار گرفته است. از این‌رو در این مقاله از بیان جزئیات این مبحث صرف‌نظر می‌شود.
۱۷. درزی (۱۳۸۸) نیز به عدم وجود ساخت فوق ارتقا در زبان فارسی اشاره کرده است.

۸. منابع

- دبیرمقدم، م. (۱۳۶۹). پیرامون «را» در زبان فارسی. *زبان‌شناسی*، ۱، ۲-۶۰.
- درزی، ع. (۱۳۸۸). حالت و تطابق در ساخت ارتقا از درون جملات خودایستا. *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی*، ۱۸۹، ۳-۸۹.
- درزی، ع. (۱۳۸۹). *شیوه استدلال نحوی*. ویراست دوم. تهران: سمت.
- متولیان، ر. (۱۳۹۵ الف). بازنمایی نحوی افعال وجهی بایستن و شدن در زبان فارسی. *جستارهای زبانی*، ۳۵، ۱۲۵-۱۵۰.
- متولیان، ر. (۱۳۹۵ ب). ساخت بیش‌ارتقا در زبان فارسی. *پژوهش‌های زبان‌شناسی*، ۲، ۱-۲۰.

References

- Abney, S. (1987). Extraction and pseudo-objects. In Berber. In M. Guersel & K. Hale, ed., *Studies in Berber Syntax: Lexicon project working papers* 14, 21-23. Cambridge, Mass: MITWPL.
- Adesola, O. (2005). *Pronouns and null operators-A bar dependencies and*

relations in Yoruba. Unpublished doctoral dissertation, The State University of New Jersey.

- Chomsky, N. (1981). *Lectures on government and binding*. Dordrecht: Foris.
- Chomsky, N. (1986). *Barriers*. Cambridge: MIT Press.
- Chomsky, N. (2000). Minimalist inquiries: The Framework. In R. Martin, D. Micheal & J.Uriagereka ,eds., *Step by Step: Essays on Minimalist Syntax in Honour of H.Lasnik* (89-155). Cambridge: MIT Press.
- Chomsky, N., & Lasnik, H. (1995). *The theory of principles and parameters*. Berlin: De Gruyter.
- Chomsky, Noam (1995). *The minimalist program*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Chomsky,N. (1992). A minimalist program for linguistic theory. *MIT Occasional Papers in linguistics I*.
- Chomsky,N. (1994). Bare phrase structure. In Gert Webelhuth, ed., *Government and Binding and the Minimalist Program*. Oxford: Blackwell.
- Collins, C. (1995). *Serial verb constructions and the theory of multiple feature checking*. Ms., Cornell University, Ithaca, New York.
- Coopmans, H. (1994). Comments on the Paper by Ouhalla, In D. Lightfoot & N. Hornstein ,eds., *Verb Movement*, 73–85. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dabir-Moghaddam, M. (1990). On "ra" in Persain. *Linguistics*, 1, 2-60. [In Persian]
- Darzi, A. (1993). Raising in Persian. In *Proceedings of the Eastern States Conference* (81-92). Columbus, Ohio: Ohio State University.
- Darzi, A. (1993). Raising in Persian. In *Proceedings of the Eastern States Conference* (81-92). Columbus, Ohio: Ohio State University.
- Darzi, A. (2009). Case and agreement in raising structure within the Finite sentences. *Journal of Archaeological Studies* 60 (189), 73-109. [In Persain]
- Darzi, A. (2010). *Syntactic Argumaentation*. 2nd edition. Tehran: SAMT . [In

Persian]

- Déprez, V. (1992). Raising construction in Haitian Creole. *Natural Language and Linguistic Theory* 10, 191-231.
- Epstein, S., & Seely, D. (2002). Rule applications as cycles in a level-free syntax. In S. Epstein & D. Seely (eds.) *Derivation and Explanation in the Minimalist Program* (65–89). Oxford: Blackwell.
- Fernández-Salgueiro, G. (2005). Agree, the EPP-F and further-raising in Spanish. In Gess, Randall and Edward J. Rubin ,eds., *Theoretical and Experimental Approaches to Romance Linguistics: Selected Papers from the 34th Linguistic Symposium on Romance Languages (LSRL)*, Salt Lake City.
- Fernández-Salgueiro, G. (2008). The case-F valuation parameter in Romance. In Theresa Biberauer ,ed., *The limits of syntactic variation* (Linguistics Today 132), (295-310). Amsterdam: John Benjamins.
- Fernández-Salgueiro, G.(2011). Against “Pure” EPP checking : Evidence from further-raising. *Taiwan Journal of Linguistics*: 9(1), 123-131.
- Ferreira, M. (2004). Hyperraising and null subjects in Brazilian Portuguese. *MIT Working Papers in Linguistics* 47, 57–85.
- Frantz, D. (1978). Coping from complements in Blackfoot. In E.-D. Cook& J. Kaye,eds., *Linguistic Studies Native Canada* (89-109). Vancouver: University of British Columbia Press.
- Fujita, K. (1995). *Generalized attract and economy of derivation*. Ms., Osaka University, Osaka, Japan.
- Ghomeshi, J. (2001). Control and thematic agreement. *Canadian Journal of Linguistics* 46, 9-40.
- Grosu, A., & Horvath, J. (1984). The GB theory and raising in Rumanian. *Linguistic Inquiry*, 15, 348-353.
- Hashemipour, P. (1989). *Pronominalization and control in modern Persian*. Doctoral dissertation. San Diego: University of California.

- Karimi, S. (1999) Is scrambling as strange as we think it is?' MIT Working Papers in Linguistics 33, 159-190.
- Karimi, S. (2005). *A minimalist approach to scrambling: evidence from Persian*. Berlin, Mouton de Gruyter.
- Ladusaw, W., & England, N. (1987). Control and complementation in Kusal. In *Current Approaches to African Linguistics 4*, 239-246. Dordrecht: Foris.
- Lappin, S. (1984). Predication and raising. *Proceedings of North Eastern Linguistics Society (NELS) 14*, 236-352.
- Lasnik, H., & Saito, M. (1992). *Move a*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Moore, J. (1998). Turkish copy-raising and a chain locality. *Natural Language and Linguistic Theory 16*, 149-189.
- Motavallian, R. (2017a). Syntactic representation of modal verbs “Bayestæn, Šodæn” in Persian, *Language Related Research*, 7 (2017), 125-150. [In Persian]
- Motavallian, R. (2017b). Further raising in Persian, *Journal of Researches in Linguistics*, 8 (2017), 1-20. [In Persian]
- Ouhalla, J. (1994). Verb movement and word order in Arabic. In *Verb Movement*, ed. D. Lightfoot and N. Hornstein, 41-72. Cambridge: Cambridge University Press.
- Perez, C. (1985). *Aspects of complementation in three Bantu languages*. Unpublished PhD, University of Wisconsin-Madison.
- Perlmutter, D. M. (1971). *Deep and surface structure constraints in syntax*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Postal, P. (1974). *On raising: One rule of English and Its theoretical implications*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Rizzi, L. (1990). *Relativized minimality*. Cambridge: MIT Press.
- Rodrigues, C.A.N. (2004). *Impoverished morphology and a-movement out of case domains*. Unpublished doctoral dissertation, University of Maryland, College Park.

- Soames, S., & Perlmutter, D.M. (1979). *Syntactic argumentation and the structure of English*. Berkeley, Los Angeles, California: University of California Press.
- Taleghani, A. H. (2008). *Modality, aspect and negation in Persian*. John Benjamins Publishing.
- Uchibori, A. (2001). Raising out of CP and C-T relations. In M. C. Cuervo, D. Harbour, K. Hiraiwa & S. Ishihara eds., *Formal Approaches to Japanese Linguistics 3(FAJL3): MIT Working Papers in Linguistics* (41, 145-162). Cambridge, Massachusetts: MIT Working Papers in Linguistics.
- Ura, H. (1996). *Multiple feature-checking: A theory of grammatical function splitting*. Doctoral dissertation, MIT.
- Ura, H. (1998) Checking, economy, and copy-raising in Igbo, *Linguistic Analysis*, 28, 67-88.
- Ura, H. (1994). Varieties of raising and the feature-based bare phrase structure theory. *MIT Occasional Papers in Linguistics* #7, Cambridge, Mass.: MITWPL.
- Zeller, J. (2006a). Raising out of finite clauses in Nguni: The case of Fanele Southern. *African Linguistics and Applied Language Studies* 24(3), 255-275.
- Zeller, J. (2006b). *Raising out of finite clauses and expletive constructions in Zulu*. Unpublished manuscript, University of KwaZulu-Natal, Durban.
- Zwart, C.J. (1997). *Morphosyntax of verb movement*. Dordrecht: Kluwer.